

Justitsministeriet

Lovafdelingen

10. juni 2005
KJO40054

P R E S S E M E D D E L E L S E

Modernisering af forældelsesreglerne

Justitsminister Lene Espersen har modtaget Forældelsesudvalgets betænkning om revision af forældelseslovgivningen fra udvalgets formand højesteretsdommer, dr.jur. Peter Blok. Udvalget foreslår, at der indføres en helt ny lov om forældelse i dansk ret. Loven skal afløse de eksisterende forældelsesregler i Danske Lov fra 1683 og i forældelsesloven fra 1908.

Forældelsesreglerne har den virkning, at krav på f.eks. betaling af penge ophører efter en vis tid, medmindre kravet holdes i kraft ved f.eks. skyldners betaling af renter eller kreditors sagsanlæg. Hensynene bag forældelsesreglerne er bl.a. at undgå retssager om meget gamle forhold, der kan være vanskelige at bevise, og at beskytte den, der har indrettet sig i tillid til, at et krav ikke vil blive gjort gældende, eller som måske slet ikke har haft kendskab til kravet.

Justitsminister Lene Espersen udtaler:

”Jeg er glad for det meget omfattende og særdeles gennearbejdede udkast til revision af forældelsesreglerne, som jeg har modtaget fra Forældelsesudvalgets formand.

Udvalget lægger op til en væsentlig og meget tiltrængt modernisering af de helt grundlæggende regler om forældelse af krav på penge eller andre ydelser. De nye regler vil bl.a. betyde, at man som kreditor væsentligt hurtigere end i dag må sørge for at tage klar stilling til, om kravet i henhold til f.eks. et pengelån skal opretholdes. Det vil medføre en klar forbedring af retssikkerheden.

Det er også godt, at de nye regler mere klart tager stilling til en række spørgsmål om bl.a. afbrydelse af forældelse, som i dag giver anledning til fortolkningstvivl.

Forældelsesudvalgets betænkning vil nu blive sendt i høring med henblik på udformning af et lovforslag, som jeg forventer at kunne fremsætte for Folketinget i næste folketingssamling.”

Til baggrund:

Justitsministeriets Forældelsesudvalg blev nedsat i maj 2001 med højesteretsdommer, dr.jur. Peter Blok som formand og med deltagelse af repræsentanter for relevante interesseorganisationer. Udvalget fik til opgave at gennemgå de generelle forældelsesregler med henblik på en samlet revision i lyset af de hensyn, som forældelsesreglerne bygger på.

I betænkningen (nr. 1460/2005) foreslår Forældelsesudvalget, at den *almindelige* forældelsesfrist fastsættes til 3 år. I forhold til gældende ret betyder det en forkortelse af forældelsesfristen fra 5 år til 3 år for de krav, der hidtil har været omfattet af forældelsesloven. Det gælder bl.a. dagligdagens almindelige regningskrav, f.eks. krav på betaling for leverede varer, og erstatningskrav. I forhold til visse krav, som hidtil kun har været omfattet af den 20-årige forældelsesfrist i Danske Lov 5-14-4, indebærer forslaget en mere betydelig forkortelse af forældelsesfristen. Det drejer sig bl.a. om krav, der støttes på aftaler om overdragelse af fast ejendom, f.eks. erstatningskrav for mangler ved fast ejendom. Skjulte mangler ved fast ejendom vil dog på grund af suspensionsreglen i praksis være undergivet en 10-årig forældelse.

Ved ukendskab til fordringen eller til skyldneren foreslås den 3-årige frist suspenderet indtil det tidspunkt, hvor fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab hertil.

Suspensionsreglen foreslås begrænset af en *absolut* forældelsesfrist på 10 år. Den absolutte frist foreslås fastsat til 30 år, når kravet angår erstatning i anledning af personskade eller skade forvoldt ved forurening. Forbrugerrådets repræsentant i udvalget har dog foreslået, at der ikke skal gælde nogen absolut forældelsesfrist for erstatningskrav i anledning af personskade.

Har kreditor et såkaldt særligt retsgrundlag for sit krav, f.eks. et gælds brev eller en dom, foreslås en forældelsesfrist på 10 år. I forhold til den gældende ordning på dette område indebærer forslaget en forkortelse af forældelsesfristen fra 20 år til 10 år.

Krav på tilbagebetaling af lånte penge og krav på dækning af ubevilgede overtræk på konti i pengeinstitutter foreslås ligeledes omfattet af en frist på 10 år. For krav i henhold til indlån i pengeinstitutter eller lignende skal gælde en længere forældelsesfrist på 20 år.

Det foreslås, at forældelsesfristen skal kunne afbrydes på to forskellige måder. Afbrydelse skal for det første kunne ske ved, at der tages retslige skridt, hvilket indebærer, at kravet indbringes for retten med henblik på tvangsinddrivelse af gælden eller opnåelse af dom for kravet, hvis der ikke er tilstrækkeligt grundlag for inddrivelse. For det andet skal skyldnerens erkendelse af gælden afbryde kravet. Den nuværende adgang til at afbryde forældelsen af visse krav ved at sende en påmindelse til skyldner foreslås ophævet. De nye regler vil således indebære, at kreditor får lejlighed til at tage stilling til, om et konkret krav, der er ved at blive forældet, skal opretholdes eller opgives.

Udvalget foreslår, at der som i dag ikke skal kunne ske fravigelse af reglerne til skade for skyldneren. Der vil således ikke kunne aftales en længere forældelsesfrist. Forbrugerrådets repræsentant foreslår, at der heller ikke skal kunne aftales en kortere forældelsesfrist, når kreditor er en forbruger.

Hovedvirkningen af forældelse er, at fordringshaveren mister sin ret til at kræve opfyldelse. Der foreslås desuden en udtrykkelig bestemmelse om, at en fordrings forældelse medfører bortfald også af accessoriske krav, der er knyttet til fordringen, f.eks. krav på rente eller udbytte.

Eventuelle spørgsmål vedrørende betænkningen kan rettes til kontorchef Henrik Øe (tlf. 33 92 27 09). Betænkningen kan findes på Justitsministeriets hjemmeside (www.jm.dk).